УНИВЕРСИТЕТ
по Архитектура, Строителство и Геодезия
1046 София, бул. "Хр. Смирненски" №1
Регистрационен индекс и дата
726/15.09.2026

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р арх. Климент Иванов Иванов,
Департамент „Архитектура", Нов български университет (НБУ),
професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия,

за придобиване на научната степен „Доктор"
по професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия,

с кандидат арх. Дарена Милкова,
докторант към катедра „История и теория на архитектурата",
Университет по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ),

с дисертационен труд на тема:
„Урбанизация-пренаселеност-идентичност: минало и бъдеще",

с научен ръководител:
доц. д-р арх. Тодор Цигов

Становището е изготвено на основа на заповед № 500 / 8.07.2026 г. на Ректора на Съвременните висок урбанизирани градове. УАСГ. То отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение.

1 Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Представеният труд представлява амбициозно като мултидисциплинарно изследване, което обхваща и се опитва да разкрие и анализира взаимовръзките между науката за градоустройството, теориите за миграцията и теориите за личната идентичност. Идеята е да изясни въздействието на градската среда като образ върху мотивацията за миграция и начините тя да бъде повлиявана. Нарастващият брой високо урбанизирани и пренаселени градове в Европа и по света демонстрира актуалността на изследвания проблем.

Трудът се състои от четири части, оформени в отделни глави. Първите три от тях са силно теоретично ориентирани. В тях докторантката да анализира взаимовръзката между трите сфери на науката и застъпва тезата, че формата и визията на градската среда влияят върху човешките желания, като в тях се включва и желанието за миграция. Това показва значимостта на изследвания проблем научно отношение.

Четвъртата част е практически насочена. В нея докторантката предлага принципи за намаляване на привлекателността за миграция у хората посредством конкретни архитектурни и градоустройствени намеси. Това показва значимостта на изследвани проблем и в научно-приложно отношение.

2 Обоснованост на целите и задачите

Авторката си поставя за цел да изясни връзката между човека, градската среда и „въображаемия образ" на града, като на тази основа изведе архитектурно градоустройствени образни характеристики, които могат да бъдат трансформирани в проектантски похвати, с което убедително обосновава тезата, която застъпва .

За постигане на целта тя формулира множество конкретни задачи, които решава последователно в основните части на изследването си.

3 Методология и методика на изследване

За постигане целите и задачите докторантката прилага комплексен интердисциплинарен подход, базиран на голям набор научни методи, използвани самостоятелно или в комбинация.

Избраната методика на изследване съответства на целта и задачите, които тя си е поставила.

4 Приноси

В представения труд намирам множество научни и научно приложни приноси с различна степен на важност. Повечето от тях обаче са недостатъчно ясно формулирани и описани.

По-важните приноси биха могли бъдат преформулирани по следния начин:

- Посочване (идентифициране) на градската морфология като фактор във формирането на социални отношения, процеси на идентичност и представи за живот;
- Определяне (дефиниране) на типологична класификация на обемно-пространствената организация на градската структура – амфиладен, лабиринтен и центричен тип;
- Посочване (идентифициране) на „въображаемия образ на града" като фактор в анализирането на миграционните мотивации;
- Извеждане на принципи за анализиране, оценяване и проектиране на градски пространства, които влияят върху тяхната привлекателност, разпознаваемост и идентичностен потенциал.

Според мен има и още един съществен научно-приложен принос, който не е отбелязан като такъв:

Дефиниране на методи за архитектурна намеса, свързани с психологическото въздействие на пространствената структура – образно обезсилване на доминиращия властови образ и преосъществяване на културно-историческите напластявания за внушаване на възможности за бъдещи трансформации.

5 Публикации

Представени за три самостоятелни научни публикации, от които:

- 1 статия в Сборник към IX Международна научна конференция по архитектура и строителство ArCivE, гр. Варна от 2019 г,;
- 1 статия в Сборник към V Международен симпозиум за докторанти в сферата на строителното инженерство, архитектурата и опазването на околната среда PhiDAC, Ниш, Сърбия от 2019 г.;
- 1 статия в Годишник на Университета по архитектура, строителство и геодезия от 2022 г.

Публикациите са пряко свързани и отразяват съществени части от дисертацията. Те са публикувани в сериозни научни и академични издания.

6 Мнения, препоръки и бележки

Докторантката демонстрира обширни мултидисциплинарни познания в различни научни сфери. Силно впечатление прави нейното добро познаване, освен на архитектурната и градоустройствената теория и история, така и на философските, психологическите и поведенческите теории.

Библиографията съдържа богат подбор от литература всичките засегнати в труда научни сфери на различни езици. Тя е подредена и цитирана коректно според правилата за цитиране.

Теоретичната част от труда е разработена на високо професионално ниво. Обемът на тази част е значителен и интердисциплинарните взаимовръзки и изводи са представени подробно и убедително.

Приложната част от труда се забелязва нужда от по-детайлно теоретично разработване и графично илюстриране на разглежданите научни и приложни идеи. Бих препоръчал да има значително повече чертежи, схеми и снимки на проучваните обекти. Също така е пожелателно да има графично представяне на направените анализи и изводи, което според мен е необходимо изискване към архитектурните и градоустройствени трудове, особено такива с практическа насоченост.

Направените бележки посочват неизползвания потенциал за оформянето и представянето на един амбициозен научен труд и не омаловажават неговите качества.

7 Заключение

Идеята на представената разработка е оригинална и актуална. Тезата е защитена аргументирано, а поставените цели са постигнати.

Дисертационният труд показва задълбочените познания за материята и способностите за самостоятелни научни изследвания на докторантката.

Изследването допринася за обогатяването на съществуващи знания, прилагането на научни подходи в практиката и допълване на учебните програми.

Като член на научното жури давам положителна оценка на дисертационния труд и гласувам за присъждане на арх. Дарена Милкова на научната и образователна степен „Доктор“ в професионално направление 5.7 Архитектура, строителство и геодезия.

София, септември 2026 г.

доц. д-р арх. Климент Иванов